

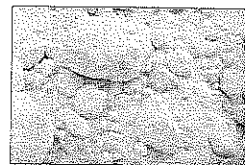
CHEMIE SPCH2 8. ROČ. (KOL.)

2. PRVKY

CHEMICKÉ PRVKY

1. Dosud bylo pojmenováno více než sto druhů atomů, které mají odlišný počet protonů. Označují se termínem chemické prvky (zkráceně prvky).

Látka složená z atomů se stejným protonovým číslem se nazývá **chemický prvek**. Například všechny atomy s protonovým číslem $Z = 16$ jsou atomy prvku, který nazýváme síra.

Síra

2. Každý chemický prvek je určen • značkou,
• českým a mezinárodním názvem,
• protonovým číslem.

Např. prvek má značku O [ó], český název kyslík, mezinárodní název oxygenium, protonové číslo 8.

Značky chemických prvků jsou odvozeny z jejich mezinárodních (většinou latinských) názvů a užívají se jednotně na celém světě. Mohou být tvořeny:

- **jedním písmenem** – např. N [en], C [cé], I [í],
- **dvěma písmeny** – např. Na [en-á], Fe [ef-é], Mg [em-gé].

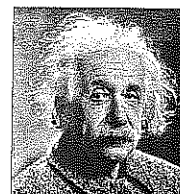
ZNAČKY A NÁZVY NĚKTERÝCH CHEMICKÝCH PRVKŮ

značka	český název	mezinárodní název	značka	český název	mezinárodní název	značka	český název	mezinárodní název
Br	brom	bromum	Cl	chlor	chlorum	S	síra	sulphur
Sn	cín	stannum	I	jod	iodum	Na	sodík	natrium
K	draslík	kalium	Si	křemík	silicium	Ag	stříbro	argentum
N	dušík	nitrogenium	O	kyslík	oxygenium	C	uhlík	carboneum
F	fluor	fluorum	Li	lithium	lithium	Ca	vápník	calcium
P	fosfor	phosphorus	Mn	mangan	manganum	H	vodík	hydrogenium
He	helium	helium	Cu	měď	cuprum	Zn	zinek	zincum
Al	hliník	aluminium	Pb	olovo	plumbum	Au	zlato	aurum
Mg	hořčík	magnesium	Pt	platina	platinum	Fe	železo	ferrum

Přečtěte značky chemických prvků v tabulce.

Některé mezinárodní názvy prvků vyjadřují:

- **vlastnosti prvků**, např. fosfor (latinsky *Phosphorus* – v překladu „světloňoš“),
- **výskyt ve sloučeninách**, např. vodík (latinsky *Hydrogenium* – „obsažen ve vodě“),
- **stát**, např. *Polonium* (Polsko), *Germanium* (Německo), *Gallium* (Francie),
- **jméno významné osobnosti**, např. *Einsteinium* (fyzik Albert Einstein).

Albert Einstein

ODPOVĚDI NAPIŠ DO SEŠITU!

1. CO TO JSOU CHEMICKÉ PRVKY?
2. JAK SE URČUJÍ (OZNAČUJÍ) CHEMICKÉ PRVKY?
3. NAPIŠ NÁZVY PĚTI CHEMICKÝCH PRVKŮ?
4. NAPIŠ JMÉNO VÝZNAMNÉHO FYZIKA.